

Spis treści

Wstęp do wydania polskiego	11
Przedmowa	27
Wprowadzenie	31
Część pierwsza. Podstawy teoretyczne	
Rozdział I	
Kultura pamięci	45
Uwagi wstępne	45
1. Społeczny charakter przeszłości: Maurice Halbwachs	50
a. Pamięć indywidualna i zbiorowa	51
b. Figury pamięci	53
c. Pamięć <i>versus</i> historia	58
d. Podsumowanie	61
2. Formy pamięci zbiorowej. Pamięć komunikatywna i kulturowa	64
a. <i>Floating gap</i> : dwa <i>modi memorandi</i>	64
b. Ryt i święto jako prymarne formy organizacji pamięci kulturowej	72
c. Krajobrazy pamięci: „mnemotopos” Palestyna	75
d. Formy pośrednie	76
3. Opcje pamięci kulturowej: pamięć „gorąca” i „zimna”	81
a. Mit o „zmyśle historycznym”	81
b. Opcja „zimna” i „gorąca”	83
c. Alians pamięci i władzy	85
d. Alians niepamięci i władzy	86
e. Dokumentacja – kontrola czy nadawanie sensu historii?	88
f. Przeszłość absolutna i względna	90
g. Mitomotoryka pamięci	93
Rozdział II	
Kultura pisma	102
1. Od koherencji rytualnej do tekstualnej	102
a. Repetycja a interpretacja	104
b. Powtarzanie i uobecnianie	105
c. Prąd tradycji we wczesnych kulturach piśmiennych	107
d. Kanonizacja i interpretacja	108
e. Repetycja i wariacja	112
2. Kanon – objaśnienie pojęcia	118
a. Starożytna historia znaczenia	118

b. Nowsza historia znaczenia	129
c. Streszczenie	136
Rozdział III	
Tożsamość kulturowa i wyobrażenia polityczna	144
1. Tożsamość, świadomość, refleksywność	144
a. Tożsamość jednostkowa i zbiorowa	144
b. Struktury podstawowe i formy pochodne	147
c. Tożsamość, komunikacja, kultura	153
2. Etnogeneza jako forma pochodna podstawowych struktur tożsamości zbiorowej	158
a. Integracja i centralizacja	159
b. Dystynkcja i równość	165
Część druga. Studia przypadków	
Uwagi wstępne	179
Rozdział IV	
Egipt	182
1. Istotne cechy egipskiej kultury pisma	182
a. Mitomotoryka i integracja	182
b. „Dyskurs monumentalny”: pismo władzy i wieczności	184
c. Kanon i tożsamość	189
2. Świątynia z Epoki Późnej jako kanon	192
a. Świątynia i księga	192
b. Nomos świątyni	200
c. Platon i egipska świątynia	204
Rozdział V	
Izrael i wynalezienie religii	210
1. Religia jako opozycja	210
a. „Żelazny mur”: izraelicka i egipska droga do ortopraktycznej izolacji	211
b. Eksodus jako figura pamięci	214
c. Ruch jedyne Jahwe jako wspólnota pamięci	216
d. Religia jako opozycja. Narodziny religii jako opozycji wobec (własnej) kultury	218
e. Reaktywacja tradycji jako perska polityka kulturalna	221
2. Religia jako pamięć: Księga Powtórzonego Prawa jako paradygmat mnemotechniki kulturowej	226
a. Szok zapomnienia. Legenda fundacyjna mnemotechniki kulturowej	228
b. Zagrożenia pamięci i społeczne uwarunkowanie zapominania	236

Rozdział VI	
Narodziny historii z ducha prawa	242
1. Semietyzacja pod znakiem kary i zbawienia	242
a. <i>Iustitia connectiva</i>	245
b. Dziejopisarstwo hetyckie około 1300 roku p.n.e.	249
c. Semietyzacja historii pod znakiem zbawienia	257
2. Teologizacja historii pod znakiem teologii woli. Od „charyzmatycznego wydarzenia” do „charyzmatycznej historii”	261
a. Znaki i cuda: charyzmatyczne wydarzenia jako pierwszy stopień teologizacji historii	261
b. Historia charyzmatyczna jako drugi stopień teologizacji historii	263
c. O genealogii winy	267
Rozdział VII	
Grecja i dyscyplinacja myślenia	270
1. Grecja i skutki kultury piśmiennej	270
a. Pismo alfabetyczne	270
b. System pisma a kultura piśmienna	275
2. Homer i grecka etnogeneza	283
a. Epoka heroiczna jako pamięć Homerycka	283
b. Pamięć o Homerze: klasyka i klasycyzm	287
3. Hipolepsa – kultura piśmienna i rewolucja ideowa w Grecji	291
a. Formy hipoleptycznej organizacji dyskursu	293
b. Proces hipoleptyczny jako instytucjonalizacja autorytetu i krytyki	297
c. Czy myślenie posiada historię? Historia ducha jako proces hipoleptyczny	300
Pamięć kulturowa. Próba podsumowania	304
Bibliografia	313
Indeks nazwisk i postaci mitologicznych	339
Indeks rzeczowy	348